

Vallanak a merénylők.

Szerajevó, július 2. A vizsgálat, amely a trónörökös-pár ellen elkövetett merénylet dolgában folyik, ma hallatlanul szenzációs eredményre vezetett. Kétségtelen hiteles adatok alapján megállapították, hogy a merénylet összeesküvés eredménye s hogy a felbujtó egy szerb katonatiszt, Pribicsevics Milán őrnagy, a hírhedt Pribicsevics testvérek egyike s testvérének, Pribicsevics Valér horvát képviselőnek, főrésze volt a merénylet előkészítésében.

Pribicsevics Valér neve még a horvát felségárulási perből ismeretes. Ekkor a bíróság hosszabb börtönbüntetésre ítélte, ezt azonban nem töltötte ki, mert a király megkegyelmezett neki. Kétségtelenül megállapították azt is, hogy az a hat komitács-bomba, amellyel a merénylők dolgoztak, a kragujeváci katonai arzenálban készült!

Az a feltevés tehát, amelyből a vizsgálat kiindult, hogy a merényletet szerb földön készítették elő, teljesen igaznak és helyesnek bizonyult. Ausztria és Magyarország trónörökösét és feleségét Szerbia gyilkolta meg. Ez a harmadik merénylőnek, Grades Tričko gimnáziumi tanulóknak töredelmes vallomásából derült ki.

FORDULÓPONTON A NYOMOZÁS.

A Szerajevótól néhány kilométernyire levő Ustipraca községben szerdán délután két csendőr elfogta Grades Tričko, pádai születésű 19 éves tanuló. Grades volt a harmadik tettestárs, s mint most a vizsgálat kétségtelenül megállapította, a harmadik bombát ő dobta. Így közvetlen tettestárs volt.

A nyomozás mindent megtett Grades kézrekerítésére. Ezt az embert hajszolták Szerajevó rendőrei és Bosznia egész csendőrsége, napok óta. Végre szerdán délután 4 órakor telefonjelentés érkezett Szerajevóba, elfogatásáról. A merénylet harmadik tettestársát négy csendőr azonnal Szerajevóba szállította. Gerde Ödön kormánybiztos hallgatatta ki először és kihallgatása a késő éjjeli órákig tartott.

Gradest, aki a pádai szerb pap fia, két évvel ezelőtt kicsapták a gimnáziumból s azóta vett részt a nagyszerb mozgalomban. A merénylő egyébként töredelmes vallomást tett és a vizsgálatot nyomára vezette a merénylet értelmi szerzőinek.

LELEPLEZTÉK AZ ÖSSZEESKÜVŐKET.

Cabrinovics, aki eddig konokul hallgatott a merénylet értelmi szerzőiről, vallomásában csak annyit mondott, hogy neki eltökélt szándéka volt a trónörökösöt meggyilkolni. A börtön azonban megszólaltatta és szerdán éjszaka a vizsgálóbíró elé akart menni. Midőn kívánságát teljesítették, ott részletes vallomást tett.

A másik merénylő, Princip is belátta, hogy helyzetén tagadással nem változtat, ő is vallomástételre jelentkezett. Az izgalmak azonban annyira megviselték, hogy az éjszaka folyamán nem tudta elmondani vallomását, hanem megígérte, hogy csütörtökön mondja el vallomását. Kijelentette, hogy nem lesz tekintettel senkire sem, leleplezi bűntársait s a rendőrség kezére adja az összeesküvők névsorát. Csupán annyit kért, hogy szerdán éjjel hagyják pihenni.

— Az én életem nem ér egy fabatkát sem, — mondta az elkecseregett merénylő, — azt akarom, hogy másé se érjen többet.

CABRINOVICS VALLOMÁSA.

Cabrinovics, aki az első merényletet követte el, a rendőrségen mostani vallomásában beismerte, hogy Belgrádban bízták meg a merényletrel. Beismerte továbbá azt is, hogy a bombát Cigotól kapta, akinek most már a teljes nevét is elárulta. Ciganovicsnak hívják s a bombákat Belgrádban, a Slatni Morava korcsmában adta át neki. Az átadásnál jelen volt Princip és Grabes is. A bombákkal azután elmentek Sabacba, majd Szerajevóba. A bombákat, — összesen hatot, — Princip őrizte.

SZÉTOSZTJÁK A BOMBÁKAT.

Június 27-én, szombaton a három merénylő találkozott egymással. A trónörökös akkor már visszatért a hadgyakorlatról, ahol a merénylők nem követhették volna el tettüket, mert Ferenc Ferdinánd állandóan a katonaság között volt és nem férhettek volna hozzá. Szombaton megállapították, hogy vasárnap ismét találkoznak és ekkor majd szétosztják egymás között a bombákat.

A találkozás vasárnap reggel tíz órakor a Csumuria-utcában, Vlenic Gyuró eukrásztüzletében meg is történt. Princip itt mindenkinek társának adott egy-egy bombát és kiintette, hogy meg kell halni Ferenc Ferdinándnak. A találkozási elhárítóban Cabrinovics a Cirkusz-téren levő Schrey József vásári fényképészhez ment, ahol lefényképezte magát. A merénylő a fotografusnál már nagyon izgatott volt, gyakran kinézett az ablakon és annyira biztos volt abban, hogy senkisé tud tervéről, hogy még a bódé előtt álló rendőrtől sem félt.

Schrey többször megkérte Cabrinovicsot, hogy üljön egyenesen, de ez nem mert kiegyenesedni, mert félt, hogy akkor a fényképész észreveszi a kabátja alatt rejtőgetett bombát. Ezért idegesen rákiáltott a fotografusra:

— Sietek, nem érek rá, kapjon le úgy, ahogy vagyok.

A következő pillanatban kész volt a felvétel és alig egy-két pillanat múlva Cabrinovics már a trónörökös autójára hajította a bombát.

Princip ezalatt a Latin-hidnál helyezkedett el és tőle husz méternyire, a Ferenc József-utcában, Stern Manó divatkereskedő üzlete előtt Grabes állt a bombával. Amikor Princip elkövette a gyilkosságot, Grabes látva, hogy a merénylet sikerült, a nagy zűrzavarban letette a bombát a gyalogjáró szélére, elvegyült a tömegbe és elmenekült.

HOL REJTŐZTEK A MERÉNYLŐK?

A rendőri nyomozás megállapította, hogy a merénylők szombaton egyáltalán nem tartózkodtak Szerajevóban. Cabrinovics

Vivián lakott, Princip Hadzsizsin, Grabes pedig apiánál, Paleban tartózkodott. A bombákat Szerajevó közelében egy vidéki városban rejtették el, ahol senkisé férhetett hozzájuk. Ma délelőtt egy vegyes bizottság ment ki a bombákért, hogy behozzák azt Szerajevóba. Ebben a pillanatban a rendőrség még maga sem tudja, hogy hogyan jutottak a merénylők Szerajevóba, amelyet elzártak az idegenek elől.

A merénylet értelmi szerzője.

Az éjjeli órákban valósággal megdöbbentette a szerajevói hivatalos köröket a rendőrségnek az a szenzációs megállapítása, hogy a trónörökös elleni összeesküvést Pribicsevics Milán volt közös hadseregbeli főhadnagy, jelenlegi szerb őrnagy szervezte. Pribicsevics a horvátországi felségárulási pernek volt a fővádottja és vele együtt a hónapokig tartó vizsgálati fogságot megosztotta öccse, Pribicsevics Vallérián, horvát tartománygyűlési képviselő. Mindkettőjüket súlyos börtönbüntetésre ítélte a bíróság, de királyi amnesztiát kaptak. Pribicsevics Milán azóta Szerbiában élt, belépett a szerb hadseregbe, ahol őrnagysáig vitte fel és ezt a magas katonai rangját arra használta fel, hogy a szerajevói szerbek dinasztiaellenes törekvéseit előmozdítsa. Pribicsevics a titkára a Narodna Obrana szervezetnek, amely a nagyszerb propagandát irányítja. Ezek a féktelen izgatók a monarchia ellen lázítottak és amikor már-már elkerülhetetlennek látszott a háború, összeköttetésbe léptek a komitácsikkal, felfegyverezték őket és pénzzel látták el.

A bombákat Pribicsevics Milán szervezte be a kragujeváci arzenálból. Pribicsevics volt a feje az összeesküvésnek, de hogy kik voltak a banda tagjai, azt egyelőre sejteni sem lehet. A vizsgálat során elhangzott fontos vallomások azt látszanak igazolni, hogy a merényletről Pribicsevics Vallérián horvát tartománygyűlési képviselő is tud.

Eddig összesen 350 embert tartóztattak le, akiknek az a vétkük, hogy állítólag tudtak a merényletről. A nyomozás rendkívüli nagy energiával folyik és még a mai nap folyamán szenzációs letartóztatások várhatók.

Szerbia fenyeget.

Belgrád, július 2. A szerb kormány nagy igyekezettel mosakodik s hangoztatja, hogy Szerbiának semmi köze sincs a szerajevói merényletnek. Amíg tegnapi félhivatalos nyilatkozat csupán remélt védekezés, amelynek hangja igen konciliáns, sőt tiszteletteljes a monarchiával szemben, addig mára újból föllobogott a szerb önérzet. A kormány hivatalos lapja, a Samouprava ma este megjelenő számának vezércikke már energikusan utasítja vissza a meggyanúsítást, sőt kissé kihívóan kiáltja oda a monarchiának: Szerbia nem fél! A félhivatalos vezércikk többek közt ezt mondja:

— Szerbia már félre nem érthetően kijelentette, hogy mint az egész kultúrávilágot, mély megvetés tölti el a merénylet és a merénylők iránt. Mind a mellett a monarchiában nem szűnik az